

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10, II. пов.
Конто повт. шл. 143.322.
Адреса для телеграм:
"Діло" Львів.
Гол. Редактор приймає
від 1—3 год. передпол.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПОЛАТА:
Місячно в краю 4-20 зл.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Англії 1 дол., Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 зл., Німеччині 750
зл., Швейцарії 1 шв. фр.,
Чехословаччині 30 ч. к. р.,
Румунії 150 лей, Болгарії 750
зл., Австрії 750 зл. (зімня
адреси 1 дол.).

**В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.**
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
17 сот.

Московсько-українське суперництво.

В останніх двох літах можна було помітити спочатку неясну, а чим далі то все виразнішу ривалізацію між московським центром і радянським урядом України за впливи на Україні. І хоч як парадоксальним це видається, то факту такої ривалізації заперечити ніяк не можна. Вона виявлялася на різних ділянках життя. Та найяскравіше стигалися впливи московського комуністичного та урядового центру з місцевими впливами серед робітничих та селянських мас.

До гострих конфліктів не доходило між московськими та місцевими урядовими і партійними колами, що на це не дозволяла ні партійна дисципліна, ні радянська конституція. Якщо де й прибирали ті загострення яркішу форму, то це було на економічному полі.

Місцеві урядові кола на Україні зробили свого часу важкий закид Москві за те, що вона надмірно експлуатує українські багатства не, заючи ніякої України ні відновних фондів ні кредитів на піднесення господарства та промислу. На другому всесоюзному з'їзді ілюстрували українські заступники цифрами покриття українського промислу в порівнянні хочби з українським. Другим таким яркішим фактом загострення відносин був протест наркомюста України Скрипника проти посягань московської прокуратури на право вмішування у внутрішні справи України на порушувати конституцію. Третій факт—це були т. зв. страхові (аскураційні) непорозуміння між Москвою та Харковом. Все те були факти, що не вилилися вправді у ворожнечу між Москвою та Харковом, але всеодно посягли по одному і другому боці зерна якогось не то взаємного недовіря не то упередження.

Московський центр все приймав та протоколював і кількакратно відхрещувався у формі резолюцій та окремих декларацій а навіть у формі декретів свою толеранцію у національних справах. Урядові кола на Україні за часів Раковського, що був ставлеником Москви, нею на голову уряду призначеним, розуміли цю толеранцію в той спосіб, що на Україні всевладно панували московські впливи. На шістьці впливи парадіжували місцеві національно-свідомі українські елементи, вони опановували масу передовсім селянську. І дійшло до того, що уряд і компартія остали на Україні ізольованими, вони стали тільки сліпим апаратом у ру-

ках Москви і були позбавлені всяких впливів на маси.

Почався компроміс. КП(б)У влягла до свого нутра насамперед т. зв. незалежних українських соціалістів, потім лівих українських соціалістів-революціонерів а далі т. зв. боротьбістів а накінець злялася із найбільше небезпечною для себе суперницею на Україні, а українськими комуністами т. зв. укап'стами.

Приймивши до свого нутра таку кількість свідомого національно українського елементу, пануюча партія не могла не рахуватися з його настроями. І саме під впливом українського елементу внутрі партія а далі наслідком небезпечної ізоляції та самотності серед українського селянського моря КП(б)У взялася енергійно за проведення т. зв. національної політики.

Раковського заступив Чубар а крім нього до уряду ввійшло ще кілька інших національно-свідомих Українців як Шумський та Скрипник. Вони почали надавати українській внутрішній політиці зовсім протилежний до попереднього характер, почали рахуватися з настроями мас. Наслідком того прийшла інтензивна українізація урядового апарату, всіх державних установ і шкіл усіх типів. Українізація стрінула завзятий спротив у московських урядовцях і серед московських партійників на Україні. Уряд взявся в деяких випадках за репресії. Та на тому не кінце. Апарат з бідою українізувався, але позаду українізації остала партія. І ось 6. травня 1925 року центральний комітет партії рішив українізувати і саму партію. Від 1. січня 1926 р. все внутрішнє урядування партії перейде на українську мову. А й тепер вже появилася на українській мові новий ідеологічний орган КП(б)У великий місячний журнал "Більшовик". Київського "Більшовика", що був органом київського Губвиконкому та був найкраще редагованим українським денником, рішено злучити з "Пролетарською Правдою". Ця остання виходила на російській мові та мала масу читачів серед робітництва а тим самим мала величезний тираж. "Більшовик" такого тіажу не мав, ддятого злучення в "Більшовиком" "Пролетарська Правда" виходитиме на українській мові. В мотивах так і сказано, що злука напустила тому, щоби полічити першорядний український редакційний та інтелектуальний капітал "Більшовика" за величезним тиражом "Прол. Правади". Це теж одна зі засобів українізації робітництва.

Вся та українізаційна політика теперішнього уряду викликала занепокоєння в Москві. Насамперед почала проти неї виступати московська преса. Вона виступила проти насильної українізації національних меншостей на Україні, в першій мірі російської, а склад якої пошла чомусь і жидівська меншість. Першим, що енергійно виступив проти такої політики харківського уряду, був Ларін. Він зробив це не тільки в пресі, але й на останньому третьому Всесоюзному з'їзді Рад. Свій виступ аргументував тим, що ось харківський уряд примушує жидівських кустарів пренумерувати українську газету "Вісти". На це дівав від прелата Україна дуже влучну відповідь а іменню, що на Україні передплата офіційних "Вістей" об'єднує з тих самих причин, а яких в Раді об'єднує передплата офіційних московських "Ізвестій".

Найяскравіше виявилось суперництво московського центру і харківського уряду в чисто політичних справах на останньому III. Всесоюзному з'їзді Рад. Там представники України сильно заатакували Всесоюзний уряд за його закордонну політику. Всі випадки українських представників були спрямовані перш за все на адресу Чічеріна а відтак Рикова і Калініна. Замітне те, що всі представники України виступали одностайно. І Чубар і Петровський а найбільше Шумський критикували політику Чічеріна у відношенню до Польщі. Саме на тлі розуміння тої політики заістнував між одним а другим осередком поважний конфлікт. У паризьких "Последніх Новостях" Мілюкова з 7. червня ц. р. є на цю тему стаття якогось харківського очевидця всіх тих подій і настроїв Н. С. Написана вона в Харкові під кінець травня. В ній між іншим є така характеристика відносин:

"Український уряд перестав бути ставлеником Москви. Віа нею тепер не залежить а вибрався. Розірвалася з ним так як з "урядом" Грузії який розігнано ті рата і жиро по торжках, Москва тепер не може, бо комуністичний уряд України додумався до того, до чого ще не додумався московський уряд, а іменню він засвоїв собі як адену національну програму, яка притягує до нього значну частину української інтелігенції".

Голова Українського уряду Чубар унава найть за викладені публічно заявити, що Україна є незалежною, суверенною державою, що доок державних мов на ній бути не має і бути не може, а є тільки одна українська мова і що зі сторони ніким єдиною надійною Росії, до якої партія вона не належала уряд буде вести завазту та безпощадну боротьбу".

Націоналістичні елементи на Україні унава даять собі тече на Україні велику незалежність тим більше, що український уряд находитесь під їх непереможним впливом. Агресивна політика суверені Польщі може тільки скріпити позицію тих елементів.

Мова Чічеріна на Всесоюзному з'їзді Рад викликала на Україні глибоке незадоволення навіть серед комуністичних кох. Чти жалі, що Москва не бажає рахуватися з настільки українськими робітничими мас. Почався багачки наїть про неможливість участі України в кермуванні закордонною політикою Союзу, бо допер не участь, майже ніяка. Тепер ті багачки немовби втихли, але незадоволення остало, осталося протязство між московською та українською політикою супроти Польщі. Це протязство може бути багачим у необхідних наслідках не тільки зовнішнього але й внутрішнього халястету".

Очевидяки, що мілюківський кореспондент проливає слізьми над тим сумним явищем, що Україна старається еманіпуватися від московських впливів.

Зі всього півничого ясно, що на Україні відбувається тепер великий процес національного освідомлювання серед усіх верств нашого народу. Очевидно, що все це дуже добре розуміє та відчуває теперішній харківський уряд, та старається приноворити себе до пануючих настроїв. Усі останні виступи уряду на московському з'їзді а національних українських справах треба приписати перш за все почуттю тої реальної піддержки, яку він може одержати в тих справах кожної хвилини на Україні. Як би цього почуття не було, то напевно не було б і таких яркіх виступів, як останні. Для нас той величезний ріст свідомого українства має незвичайно велике значіння, а тому не може остати без впливу й на наше внутрішнє життя і консолідацію наших національних сил під Польщею.

В. М.

„Концесії“.

II*).

Перша „порція“ нових облагодатей, що маються мають сплати на „кресове“ населення, торкається земельних справ. Замість земельної реформи, „кресова секція“ а першу чергу ухвалила закрити та польськими осадниками надану їм землю. Чи не „концесія“? Варстат праці українського селянства, оновив його існування перехо- дить — як це виказав у своїй брошурі відомий публіцист Сроковаскі — а руки міського елементу: шевців, кравців, голарів і цирюльників

людиці, які

з землею не мають нічого спільного,

* Подібний розгляд унава „кресової секції“, започаткований а ч. 127. був примушений припинити іза навалу більше актуального, а головню більше загальнішого матеріалу. — Ред.

Red. czas. „Dilo“ Pr. 419/25. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej Sąd Okręgowy w Łodzi, 10. czerwca 1925 r. wydział I. W sprawie: Prokuratury Państwowej, przeciwko: „Dilo“ Nr. 125 (10.419). Z dnia 10. czerwca 1925 r. w artykule pod tytułem: 1) „Przewrót w Warszawie“ w artykule od słów: „nie było“, do końca artykułu, 2) „Pomysłki“ w artykule między słowami: „nie było“, a: „Pociesz“, 3) „Pomysłki“ a: „nie było“, 4) „Pomysłki“ a: „nie było“, 5) „Pomysłki“ a: „nie było“, 6) „Pomysłki“ a: „nie było“, 7) „Pomysłki“ a: „nie było“, 8) „Pomysłki“ a: „nie było“, 9) „Pomysłki“ a: „nie było“, 10) „Pomysłki“ a: „nie było“, 11) „Pomysłki“ a: „nie było“, 12) „Pomysłki“ a: „nie było“, 13) „Pomysłki“ a: „nie było“, 14) „Pomysłki“ a: „nie było“, 15) „Pomysłki“ a: „nie było“, 16) „Pomysłki“ a: „nie było“, 17) „Pomysłki“ a: „nie było“, 18) „Pomysłki“ a: „nie było“, 19) „Pomysłki“ a: „nie było“, 20) „Pomysłki“ a: „nie było“, 21) „Pomysłki“ a: „nie było“, 22) „Pomysłki“ a: „nie było“, 23) „Pomysłki“ a: „nie było“, 24) „Pomysłki“ a: „nie było“, 25) „Pomysłki“ a: „nie było“, 26) „Pomysłki“ a: „nie było“, 27) „Pomysłki“ a: „nie było“, 28) „Pomysłki“ a: „nie było“, 29) „Pomysłki“ a: „nie było“, 30) „Pomysłki“ a: „nie było“, 31) „Pomysłki“ a: „nie było“, 32) „Pomysłki“ a: „nie było“, 33) „Pomysłki“ a: „nie było“, 34) „Pomysłki“ a: „nie było“, 35) „Pomysłki“ a: „nie było“, 36) „Pomysłki“ a: „nie było“, 37) „Pomysłki“ a: „nie było“, 38) „Pomysłki“ a: „nie było“, 39) „Pomysłki“ a: „nie było“, 40) „Pomysłki“ a: „nie było“, 41) „Pomysłki“ a: „nie było“, 42) „Pomysłki“ a: „nie było“, 43) „Pomysłki“ a: „nie było“, 44) „Pomysłki“ a: „nie było“, 45) „Pomysłki“ a: „nie było“, 46) „Pomysłki“ a: „nie było“, 47) „Pomysłki“ a: „nie było“, 48) „Pomysłki“ a: „nie było“, 49) „Pomysłki“ a: „nie było“, 50) „Pomysłki“ a: „nie było“, 51) „Pomysłki“ a: „nie było“, 52) „Pomysłki“ a: „nie było“, 53) „Pomysłki“ a: „nie było“, 54) „Pomysłki“ a: „nie było“, 55) „Pomysłki“ a: „nie było“, 56) „Pomysłki“ a: „nie było“, 57) „Pomysłki“ a: „nie było“, 58) „Pomysłki“ a: „nie było“, 59) „Pomysłki“ a: „nie było“, 60) „Pomysłki“ a: „nie było“, 61) „Pomysłki“ a: „nie było“, 62) „Pomysłki“ a: „nie było“, 63) „Pomysłki“ a: „nie było“, 64) „Pomysłki“ a: „nie było“, 65) „Pomysłki“ a: „nie było“, 66) „Pomysłki“ a: „nie było“, 67) „Pomysłki“ a: „nie było“, 68) „Pomysłki“ a: „nie było“, 69) „Pomysłki“ a: „nie było“, 70) „Pomysłki“ a: „nie było“, 71) „Pomysłki“ a: „nie było“, 72) „Pomysłki“ a: „nie było“, 73) „Pomysłki“ a: „nie było“, 74) „Pomysłki“ a: „nie było“, 75) „Pomysłki“ a: „nie było“, 76) „Pomysłki“ a: „nie było“, 77) „Pomysłki“ a: „nie było“, 78) „Pomysłki“ a: „nie było“, 79) „Pomysłki“ a: „nie było“, 80) „Pomysłki“ a: „nie było“, 81) „Pomysłki“ a: „nie było“, 82) „Pomysłki“ a: „nie było“, 83) „Pomysłki“ a: „nie było“, 84) „Pomysłki“ a: „nie było“, 85) „Pomysłki“ a: „nie było“, 86) „Pomysłki“ a: „nie było“, 87) „Pomysłki“ a: „nie było“, 88) „Pomysłki“ a: „nie było“, 89) „Pomysłki“ a: „nie było“, 90) „Pomysłki“ a: „nie było“, 91) „Pomysłki“ a: „nie było“, 92) „Pomysłki“ a: „nie było“, 93) „Pomysłki“ a: „nie było“, 94) „Pomysłki“ a: „nie było“, 95) „Pomysłki“ a: „nie było“, 96) „Pomysłki“ a: „nie było“, 97) „Pomysłki“ a: „nie było“, 98) „Pomysłki“ a: „nie było“, 99) „Pomysłki“ a: „nie było“, 100) „Pomysłki“ a: „nie było“, 101) „Pomysłki“ a: „nie było“, 102) „Pomysłki“ a: „nie było“, 103) „Pomysłki“ a: „nie było“, 104) „Pomysłki“ a: „nie było“, 105) „Pomysłki“ a: „nie było“, 106) „Pomysłki“ a: „nie było“, 107) „Pomysłki“ a: „nie było“, 108) „Pomysłki“ a: „nie było“, 109) „Pomysłki“ a: „nie było“, 110) „Pomysłki“ a: „nie było“, 111) „Pomysłki“ a: „nie było“, 112) „Pomysłki“ a: „nie było“, 113) „Pomysłki“ a: „nie było“, 114) „Pomysłki“ a: „nie było“, 115) „Pomysłki“ a: „nie było“, 116) „Pomysłki“ a: „nie było“, 117) „Pomysłki“ a: „nie było“, 118) „Pomysłki“ a: „nie było“, 119) „Pomysłki“ a: „nie było“, 120) „Pomysłki“ a: „nie było“, 121) „Pomysłki“ a: „nie było“, 122) „Pomysłki“ a: „nie było“, 123) „Pomysłki“ a: „nie było“, 124) „Pomysłki“ a: „nie było“, 125) „Pomysłki“ a: „nie było“, 126) „Pomysłki“ a: „nie było“, 127) „Pomysłki“ a: „nie było“, 128) „Pomysłki“ a: „nie było“, 129) „Pomysłki“ a: „nie było“, 130) „Pomysłki“ a: „nie było“, 131) „Pomysłki“ a: „nie było“, 132) „Pomysłki“ a: „nie było“, 133) „Pomysłki“ a: „nie było“, 134) „Pomysłki“ a: „nie było“, 135) „Pomysłki“ a: „nie było“, 136) „Pomysłki“ a: „nie było“, 137) „Pomysłki“ a: „nie było“, 138) „Pomysłki“ a: „nie było“, 139) „Pomysłki“ a: „nie było“, 140) „Pomysłki“ a: „nie było“, 141) „Pomysłki“ a: „nie było“, 142) „Pomysłki“ a: „nie było“, 143) „Pomysłki“ a: „nie było“, 144) „Pomysłki“ a: „nie było“, 145) „Pomysłki“ a: „nie było“, 146) „Pomysłki“ a: „nie było“, 147) „Pomysłki“ a: „nie było“, 148) „Pomysłki“ a: „nie było“, 149) „Pomysłki“ a: „nie było“, 150) „Pomysłki“ a: „nie było“, 151) „Pomysłki“ a: „nie było“, 152) „Pomysłki“ a: „nie było“, 153) „Pomysłki“ a: „nie było“, 154) „Pomysłki“ a: „nie było“, 155) „Pomysłki“ a: „nie było“, 156) „Pomysłki“ a: „nie było“, 157) „Pomysłki“ a: „nie było“, 158) „Pomysłki“ a: „nie było“, 159) „Pomysłki“ a: „nie było“, 160) „Pomysłki“ a: „nie było“, 161) „Pomysłki“ a: „nie było“, 162) „Pomysłki“ a: „nie było“, 163) „Pomysłki“ a: „nie było“, 164) „Pomysłki“ a: „nie było“, 165) „Pomysłki“ a: „nie było“, 166) „Pomysłki“ a: „nie było“, 167) „Pomysłki“ a: „nie było“, 168) „Pomysłki“ a: „nie było“, 169) „Pomysłki“ a: „nie było“, 170) „Pomysłki“ a: „nie było“, 171) „Pomysłki“ a: „nie było“, 172) „Pomysłki“ a: „nie było“, 173) „Pomysłki“ a: „nie było“, 174) „Pomysłki“ a: „nie było“, 175) „Pomysłki“ a: „nie było“, 176) „Pomysłki“ a: „nie było“, 177) „Pomysłki“ a: „nie było“, 178) „Pomysłki“ a: „nie było“, 179) „Pomysłki“ a: „nie było“, 180) „Pomysłki“ a: „nie było“, 181) „Pomysłki“ a: „nie było“, 182) „Pomysłki“ a: „nie było“, 183) „Pomysłki“ a: „nie było“, 184) „Pomysłki“ a: „nie było“, 185) „Pomysłki“ a: „nie było“, 186) „Pomysłki“ a: „nie było“, 187) „Pomysłki“ a: „nie było“, 188) „Pomysłki“ a: „nie było“, 189) „Pomysłki“ a: „nie było“, 190) „Pomysłki“ a: „nie było“, 191) „Pomysłki“ a: „nie było“, 192) „Pomysłki“ a: „nie było“, 193) „Pomysłki“ a: „nie było“, 194) „Pomysłki“ a: „nie było“, 195) „Pomysłki“ a: „nie było“, 196) „Pomysłki“ a: „nie było“, 197) „Pomysłki“ a: „nie było“, 198) „Pomysłki“ a: „nie było“, 199) „Pomysłki“ a: „nie było“, 200) „Pomysłki“ a: „nie było“, 201) „Pomysłki“ a: „nie było“, 202) „Pomysłki“ a: „nie było“, 203) „Pomysłki“ a: „nie było“, 204) „Pomysłki“ a: „nie było“, 205) „Pomysłki“ a: „nie było“, 206) „Pomysłki“ a: „nie było“, 207) „Pomysłki“ a: „nie było“, 208) „Pomysłki“ a: „nie było“, 209) „Pomysłki“ a: „nie było“, 210) „Pomysłki“ a: „nie było“, 211) „Pomysłki“ a: „nie było“, 212) „Pomysłki“ a: „nie było“, 213) „Pomysłki“ a: „nie było“, 214) „Pomysłki“ a: „nie było“, 215) „Pomysłki“ a: „nie było“, 216) „Pomysłki“ a: „nie było“, 217) „Pomysłki“ a: „nie było“, 218) „Pomysłki“ a: „nie było“, 219) „Pomysłki“ a: „nie było“, 220) „Pomysłki“ a: „nie było“, 221) „Pomysłki“ a: „nie było“, 222) „Pomysłki“ a: „nie było“, 223) „Pomysłki“ a: „nie było“, 224) „Pomysłki“ a: „nie było“, 225) „Pomysłki“ a: „nie było“, 226) „Pomysłki“ a: „nie było“, 227) „Pomysłki“ a: „nie było“, 228) „Pomysłki“ a: „nie było“, 229) „Pomysłki“ a: „nie było“, 230) „Pomysłki“ a: „nie było“, 231) „Pomysłki“ a: „nie było“, 232) „Pomysłki“ a: „nie było“, 233) „Pomysłki“ a: „nie było“, 234) „Pomysłki“ a: „nie było“, 235) „Pomysłki“ a: „nie było“, 236) „Pomysłki“ a: „nie było“, 237) „Pomysłki“ a: „nie było“, 238) „Pomysłki“ a: „nie było“, 239) „Pomysłki“ a: „nie było“, 240) „Pomysłki“ a: „nie było“, 241) „Pomysłki“ a: „nie było“, 242) „Pomysłki“ a: „nie było“, 243) „Pomysłki“ a: „nie było“, 244) „Pomysłki“ a: „nie było“, 245) „Pomysłki“ a: „nie było“, 246) „Pomysłki“ a: „nie było“, 247) „Pomysłki“ a: „nie było“, 248) „Pomysłki“ a: „nie było“, 249) „Pomysłki“ a: „nie było“, 250) „Pomysłki“ a: „nie było“, 251) „Pomysłki“ a: „nie było“, 252) „Pomysłki“ a: „nie było“, 253) „Pomysłki“ a: „nie było“, 254) „Pomysłki“ a: „nie było“, 255) „Pomysłki“ a: „nie było“, 256) „Pomysłki“ a: „nie było“, 257) „Pomysłki“ a: „nie było“, 258) „Pomysłki“ a: „nie było“, 259) „Pomysłki“ a: „nie było“, 260) „Pomysłki“ a: „nie było“, 261) „Pomysłki“ a: „nie było“, 262) „Pomysłki“ a: „nie było“, 263) „Pomysłki“ a: „nie było“, 264) „Pomysłki“ a: „nie było“, 265) „Pomysłki“ a: „nie było“, 266) „Pomysłki“ a: „nie było“, 267) „Pomysłki“ a: „nie było“, 268) „Pomysłki“ a: „nie było“, 269) „Pomysłki“ a: „nie było“, 270) „Pomysłki“ a: „nie było“, 271) „Pomysłki“ a: „nie było“, 272) „Pomysłki“ a: „nie było“, 273) „Pomysłki“ a: „nie było“, 274) „Pomysłki“ a: „nie było“, 275) „Pomysłki“ a: „nie było“, 276) „Pomysłki“ a: „nie było“, 277) „Pomysłki“ a: „nie było“, 278) „Pomysłki“ a: „nie było“, 279) „Pomysłki“ a: „nie było“, 280) „Pomysłki“ a: „nie było“, 281) „Pomysłki“ a: „nie było“, 282) „Pomysłki“ a: „nie było“, 283) „Pomysłki“ a: „nie było“, 284) „Pomysłki“ a: „nie było“, 285) „Pomysłki“ a: „nie było“, 286) „Pomysłki“ a: „nie było“, 287) „Pomysłki“ a: „nie było“, 288) „Pomysłki“ a: „nie było“, 289) „Pomysłki“ a: „nie było“, 290) „Pomysłki“ a: „nie było“, 291) „Pomysłki“ a: „nie było“, 292) „Pomysłki“ a: „nie było“, 293) „Pomysłki“ a: „nie było“, 294) „Pomysłki“ a: „nie było“, 295) „Pomysłki“ a: „nie było“, 296) „Pomysłki“ a: „nie było“, 297) „Pomysłki“ a: „nie było“, 298) „Pomysłki“ a: „nie było“, 299) „Pomysłki“ a: „nie było“, 300) „Pomysłki“ a: „nie było“, 301) „Pomysłki“ a: „nie było“, 302) „Pomysłki“ a: „nie było“, 303) „Pomysłki“ a: „nie było“, 304) „Pomysłki“ a: „nie było“, 305) „Pomysłki“ a: „nie było“, 306) „Pomysłki“ a: „nie było“, 307) „Pomysłki“ a: „nie było“, 308) „Pomysłki“ a: „nie było“, 309) „Pomysłki“ a: „nie było“, 310) „Pomysłki“ a: „nie było“, 311) „Pomysłki“ a: „nie było“, 312) „Pomysłki“ a: „nie było“, 313) „Pomysłki“ a: „nie było“, 314) „Pomysłki“ a: „nie było“, 315) „Pomysłki“ a: „nie było“, 316) „Pomysłki“ a: „nie było“, 317) „Pomysłki“ a: „nie było“, 318) „Pomysłki“ a: „nie było“, 319) „Pomysłki“ a: „nie było“, 320) „Pomysłki“ a: „nie było“, 321) „Pomysłki“ a: „nie było“, 322) „Pomysłki“ a: „nie było“, 323) „Pomysłki“ a: „nie było“, 324) „Pomysłki“ a: „nie było“, 325) „Pomysłki“ a: „nie było“, 326) „Pomysłki“ a: „nie było“, 327) „Pomysłki“ a: „nie było“, 328) „Pomysłki“ a: „nie było“, 329) „Pomysłki“ a: „nie było“, 330) „Pomysłki“ a: „nie było“, 331) „Pomysłki“ a: „nie było“, 332) „Pomysłki“ a: „nie było“, 333) „Pomysłki“ a: „nie było“, 334) „Pomysłki“ a: „nie było“, 335) „Pomysłki“ a: „nie było“, 336) „Pomysłki“ a: „nie było“, 337) „Pomysłki“ a: „nie było“, 338) „Pomysłki“ a: „nie było“, 339) „Pomysłki“ a: „nie było“, 340) „Pomysłki“ a: „nie było“, 341) „Pomysłki“ a: „nie było“, 342) „Pomysłki“ a: „nie było“, 343) „Pomysłki“ a: „nie było“, 344) „Pomysłki“ a: „nie było“, 345) „Pomysłki“ a: „nie było“, 346) „Pomysłki“ a: „nie było“, 347) „Pomysłki“ a: „nie było“, 348) „Pomysłki“ a: „nie było“, 349) „Pomysłki“ a: „nie było“, 350) „Pomysłki“ a: „nie było“, 351) „Pomysłki“ a: „nie było“, 352) „Pomysłki“ a: „nie było“, 353) „Pomysłki“ a: „nie było“, 354) „Pomysłki“ a: „nie było“, 355) „Pomysłki“ a: „nie było“, 356) „Pomysłki“ a: „nie było“, 357) „Pomysłki“ a: „nie było“, 358) „Pomysłki“ a: „nie było“, 359) „Pomysłki“ a: „nie było“, 360) „Pomysłki“ a: „nie było“, 361) „Pomysłki“ a: „nie było“, 362) „Pomysłki“ a: „nie było“, 363) „Pomysłki“ a: „nie było“, 364) „Pomysłki“ a: „nie było“, 365) „Pomysłki“ a: „nie było“, 366) „Pomysłki“ a: „nie było“, 367) „Pomysłki“ a: „nie było“, 368) „Pomysłki“ a: „nie było“, 369) „Pomysłki“ a: „nie było“, 370) „Pomysłki“ a: „nie było“, 371) „Pomysłki“ a: „nie było“, 372) „Pomysłki“ a: „nie było“, 373) „Pomysłki“ a: „nie było“, 374) „Pomysłki“ a: „nie było“, 375) „Pomysłki“ a: „nie było“, 376) „Pomysłki“ a: „nie było“, 377) „Pomysłki“ a: „nie było“, 378) „Pomysłki“ a: „nie było“, 379) „Pomysłki“ a: „nie było“, 380) „Pomysłki“ a: „nie było“, 381) „Pomysłki“ a: „nie było“, 382) „Pomysłki“ a: „nie było“, 383) „Pomysłki“ a: „nie było“, 384) „Pomysłki“ a: „nie było“, 385) „Pomysłki“ a: „nie było“, 386) „Pomysłki“ a: „nie było“, 387) „Pomysłki“ a: „nie było“, 388) „Pomysłki“ a: „nie było“, 389) „Pomysłki“ a: „nie było“, 390) „Pomysłki“ a: „nie było“, 391) „Pomysłki“ a: „nie było“, 392) „Pomysłki“ a: „nie było“, 393) „Pomysłki“ a: „nie było“, 394) „Pomysłki“ a: „nie było“, 395) „Pomysłki“ a: „nie było“, 396) „Pomysłki“ a: „nie było“, 397) „Pomysłki“ a: „nie było“, 398) „Pomysłki“ a: „nie było“, 399) „Pomysłki“ a: „nie było“, 400) „Pomysłki“ a: „nie było“, 401) „Pomysłki“ a: „nie było“, 402) „Pomysłki“ a: „nie było“, 403) „Pomysłki“ a: „nie było“, 404) „Pomysłki“ a: „nie było“, 405) „Pomysłki“ a: „nie było“, 406) „Pomysłki“ a: „nie było“, 407) „Pomysłki“ a: „nie było“, 408) „Pomysłki“ a: „nie było“, 409) „Pomysłki“ a: „nie było“, 410) „Pomysłki“ a: „nie było“, 411) „Pomysłki“ a: „nie było“, 412) „Pomysłki“ a: „nie było“, 413) „Pomysłki“ a: „nie było“, 414) „Pomysłki“ a: „nie było“, 415) „Pomysłki“ a: „nie było“, 416) „Pomysłki“ a: „nie było“, 417) „Pomysłki“ a: „nie było“, 418) „Pomysłki“ a: „nie było“, 419) „Pomysłki“ a: „nie było“, 420) „Pomysłki“ a: „nie było“, 421) „Pomysłki“ a: „nie było“, 422) „Pomysłki“ a: „nie było“, 423) „Pomysłki“ a: „nie było“, 424) „Pomysłki“ a: „nie było“, 425) „Pomysłki“ a: „nie było“, 426) „Pomysłki“ a: „nie było“, 427) „Pomysłki“ a: „nie było“, 428) „Pomysłki“ a: „nie było“, 429) „Pomysłki“ a: „nie było“, 430) „Pomysłki“ a: „nie było“, 431) „Pomysłki“ a: „nie było“, 432) „Pomysłki“ a: „nie było“, 433) „Pomysłki“ a: „nie było“, 434) „Pomysłki“ a: „nie było“, 435) „Pomysłki“ a: „nie było“, 436) „Pomysłki“ a: „nie było“, 437) „Pomysłki“ a: „nie było“, 438) „Pomysłki“ a: „nie było“, 439) „Pomysłki“ a: „nie było“, 440) „Pomysłki“ a: „nie było“, 441) „Pomysłki“ a: „nie było“, 442) „Pomysłki“ a: „nie było“, 443) „Pomysłki“ a: „nie było“, 444) „Pomysłki“ a: „nie było“, 445) „Pomysłki“ a: „nie było“, 446) „Pomysłki“ a: „nie było“, 447) „Pomysłki“ a: „nie było“, 448) „Pomysłki“ a: „nie było“, 449) „Pomysłki“ a: „nie było“, 450) „Pomysłki“ a: „nie było“, 451) „Pomysłki“ a: „nie było“, 452) „Pomysłki“ a: „nie było“, 453) „Pomysłki“ a: „nie było“, 454) „Pomysłki“ a: „nie było“, 455) „P

Другою конспесією мають бути зарадження, що змінятимуть до ширшого трактування місцевого населення земськими урядами й парцеляційними установами. З такої підвійської стилізації важко догадатися, що саме крється під цю конспесією. Ширше трактування місцевого населення? Чим буде трактувати те населення і які зарадження в тому напрямку може видати уряд? Всякі здогадки тут ні при чому. Бо парцеляційні установи* є виключно в польських руках. Зрештою, всі вони є причетними інституціями. Одинокому українському парцеляційному товариству „Земля“ у Львові давно відібрано парцеляційну конспесію, Правда, всі ті приватні парцеляційні установи й спільні творили в ор. 1919—20 сам уряд, щоби могли на міжнародній арені скинути з себе відповідальність за колонізацію українських національних земель. А вже річю тих протегованих і фінансованих урядом польських приватних установ було повести справу так, щоби й клаттик землі не попав в руки українського селянина, хіба що він приніс метрику від польського ксьондза і тим доказав свій перехід в ряди пануючої нації. Колиж якась польська парцеляційна установа вижиктково прогрішлася супроти свого основного месянства і деє якийсь неужиток відступила українському селянинові, не допильтувавши зміни віри, а тим самим і народности, тоді під стягом най-оїжнародніших параграфів, урядових розпорядків і „патріотичних“ наказів, організацій народоних брав справу в свої руки земський уряд і відмовляв затвердження контрактів. Таку поведінку польські парцеляційні установи і земських урядів можна двояко інтерпретувати. А саме можна вважати що попереднє трактування було „вуашиим трактуванням місцевого населення“ в тому розумінні, що його не допускали до набування землі в парцеляції тоді; як в селянських скринях тинявся який-такий гріш, а тепер його допуститься з огляду на те, що селянин за недостатчею готівки й кредиту й так не зможе взяти участі в парцеляції. Таким чином наступилоб „ширше трактування місцевого населення“, яке й так не малоб ніякого значіння 1) з огляду на недостатчу готівки й кредиту і 2) з огляду на те, що уряд не має ніякого права давати розпоряджень приватним установам. Друга інтерпретація можлива є така, що вже передше було „ширше“ трактування місцевого насе-

Лання в... перетягати на латинський обряд за допущення до купна на великі гроші клантика землі, а тепер буде ще „пшише“ в тому самому напрямку. На це вказувала б та обставина, що ухвали „кресової секції“ носять печать генія проф. Ст. Грабського. Зрештою, Господь знає, яка благодать криється під цією пійтиською „концесією“. Правдоподібно скінчиться на штудерній формулі і все лишиться по старому.

Більше позитивною на словах, хоч фантастичною на ділі є 3-тя точка земельних „концесій”. Уряд ухвалює розвинути на терені східних воєводств комасацийну акцію з дополненням карловатих господарств і обіщю широко принаровити на „кресах” звільнювання від комасацийних оплат. Ця точка безпосередньо лучитись з 4-тою, яка позначує, що ще в цьому році „вповні візьметься на увагу” праці задля переведення комасациї щонайменше 20 тисяч гект. в кожнім із земських урядів на східі. Гарно сказано! Знаємо вже, що негайно „візьметься на увагу” підготування праць для переведення комасациї. Не знати тільки, коли справді уряд візьметься за позитивні комасацийні роботи. „Брати на увагу” („uwzględnić”) є найлекше, але дуже важко перевести комасацию. Тут треба не лише великої праці, але й великого капіталу, яким не розпоряджає державний скарб, видаючи всі податкові впливи на військо, поліцію й бюрократію. Правда, уряд обіщю собі стягнуті матеріальні засоби на переведення комасациї від „кресового” населення. Заповідь цієї нової благодати міститься в тому, що уряд по можливості звільнятиме населення від комасацийних оплат. В невинній комасациї криється поважна небезпека для нашого населення.

Та на комасцію на "красах" ані уряд не дасть грошей, ані не вдається йому стягнути потрібні капітали від населення. Тому можемо бути спокійні щодо цієї комасційної погоди.

І ще одні! До комасційної погрози дочеплено цікаву обіцянку, а саме комасція має бути злучена з доповненням („upelnorolnieniem“) карловатих

господарств. Згодімся, що карловаті господарства обіймають виключно тільки господарства нижче 2 гект., а доповнення (укомплектування) досягається вже при 5 гект. Як же в світі цього представляються „східні воєводства“? Воєводство поліське (багнотате й болотнисте) має 20.400 господарств нижче 2 гект., волинське — 32.200, львівське — 206.700, станіславівське — 160.000, тернопільське — 138.900. Разом „східні воєводства“ без Лемківщини, Підляшя і Холмщини мають 558.200 карловатих господарств (нижче 2 гект.). Коли зняти в рахунок Лемківщину, Холмщину і Підляшя, то тих господарств буде щонайменше 600.000. Приймім, що всі ті карловаті господарства мають по повних 2 гект. (що очевидно не відповідає дійсності), то до доповнення лиш до 5 гект. потрібно 1 мільон 800 тисяч гект. Вірніше буде, коли скажемо, що на доповнення всіх карловатих господарств потрібно понад 2 мільони гектарів. А тимчасом вся велика власність у тих воєводствах має 1.397.400 гект. різного ґрунту.

Колиб отже ділінам не оставлено ані клаптика орного гоунту, то це ще не вистарчилоб на *upelnolnjenje*¹ карловатих господарств.

Китайська і наша еміграція
в Америці.

І.

Многі відразу запротестують супроти такого порівняння. Що спільного між нами і Китайцями? — Нічого! Недарно в наших галицьких часописах було зачеплено питання нашої еміграції до Америки. Було це більше якесь оголошення. Хтось кликнув а потім все замовкло. Загально на еміграцію дивляться у нас в метрополії як на небажану річ, а з другого боку сподіються від еміграції не знати якої допомоги, не маючи з нею в дійсності майже ніякого зорганізованого зв'язку...

Але хай нам практика китайської еміграції в Північній Америці покаже шляхи до розуміння нашого еміграційно го питання.

Китайців до Зєдинєних Дєржав нє пускajють, хїбa нa шкїльнї студиї або як куцїв; до Канади Китаєць мoжє прїйхати лишє за квцїєю 500 доларїв.

Не вважаючи на такі обмеження,

Китайців повно в цілій Північній Америці. Їдуть вони туди різними способами: як студенти, заможний клас, а їдуть і в пачках, як бідніші.

Китайці їде до Америки не з тією думкою, що в нього по-мсти до Китаю попавши. Ні, він їде до країни чудес, щоб набути майно або знання і вернутися звідси до своєї рідної батьківщини. Він мріє, щоб його Китай став другою Америкою. Зв'язку з рідним краєм не перебиває ніколи, а ці підєзв'язки за рідний край об'єднують усіх Китайців в Америці в одностудичну сім'ю, не зважаючи на їх політичні та релігійні різниці, і навіть расові і мовні. Бож Китайці це не одноплемінні наріз. Дявлються на цих смаглячак, на перший погляд об'єднаних людей, як вони немов мурашки снуються по своїх китайських передмістях кожного великого міста Америки уявляючи собі, що це китайський вулиці розпустили по Америці свої бджіл збирати до рідної спіжарні мід.

Китайці монополізували сою з Америки пральні і їдальні, забирають в свої руки огородинцтво, але й багаті китайські крамарі і банкіри. Та хто той Китаєць не був — він навіть дека ризу не купив від чужого або коли та річ не вапродукована в Китаю, або Китаїцями в Америці.

У великих містах понад берегом Спокійного Океану, хоч би у Ванкувері, в Канаді, стоять величезні китайські склади, куди заходять тягарові потяги і розвозять Китаїцям по цілому американському сходулі продукти з далекого Китаю. Китаєць купує тільки те з не-китайських виробів, чого у своїй виробі або у своїй торгівлі тієї час не зможе дістати.

Звичайно складає він свої ошан-
ности або обіжний капітал у ки-
тайські банки і при кожній можли-
вості відсилає свої зарібки дош-
в. В паперові гроші Китаєць не ві-
рить. Він знає тільки вартість зо-
лота. І досить виставити зкому-
банкові або розмінній конторі
Америчі золотий гріш на вистав-
як негайно зявляється до нього
Китаєць з проханням обмінити йо-
му папірці на золото. Добує та-
ким чином золотого йде до рідного
Китаю.

Китайці слабенькі на вигляд по-де. З них найбільше люблять глумувати наші бачаги про себе думачі молодички-емігранти. Але ти зовнішня непоказність і слабкість Китація не стримує його пізти скрізь, де він чує можливість

Вася Чук.

У міжпланетному просторі.

(Замість малого фейлетону.)

Була ніч. На небі змучено сиділа на своїх сідалах пара підтопаних супругів: Місяць і Венера. Місяць на турецькій, американським золотом вишиваній подушці, яку одержав як куку-в-руку від Габського за те, що дозволив перевести на свою територію автономію для Сх. Галичини, а Венера на м'ягкій фотелі, подарованій їй любилимцем Людвигом XIV, на ім'я Імперія. Вона мала якраз мігрену. Голову обв'язала мокрою хустиною, так що кінці сторчали над чолом, як поломаний пропеллер і — раз-по-раз втомлено постогуючи — притискала руками бліді виски. Місяць бездумно лугав насіння і солонувач докрути себе на осям'ястий килим. Гляділи на землю такими самими, до морської хороби змученими очима, як керманич українського театру, що сотий раз дивиться на "українську комедію з народнього життя".

Я перехожу, а краше перерач-
ковував якраз тоді ту вузьеньку до-
ріжку на гряді лісої гори, яка має
своєрідний вплив на добру славу

таких, навіть Богові духа невинних людей, як я. Можна залежно від неї називатися гордо — політичним емігрантом, або з душею, що зі страху вилізе на пальму, вирізану на гумі. „Берзон“ під черевком, почувши від жандарма образливе: „Jesteś pan aresztantem!“ І то без огляду на те, чи чоловік тікає від нагдої, чи сподіваної смерті, чи від українського університету, чи від трьох жінок!

Увагу місяця звернули мабуть на себе мої швидко мигаючі в його світлі пати, коли я збігав уже з гори. Він моргнув через плече до Венери і, випльовуючи далеко перед себе луску насіння, показав головою на мене.

— А... ди, гм, гм... — мугикує добродушно під носом, а що під українських поетів навчився говорити парадоксами, то зараз додає: — І в пєп'чка не зроблять з пирога кнєдлїчка!

— Не чымакай! Чымакаеш як паросі! Ой... ой... — і зловилася до-
чечка на чымак. — Паросі!

бути романтиком! Я розхоруюся з того цямкання! Вже я так ніхто з поступових людей говорить з тобою не хоче, всі моляться до електричної лампи.

— Алеж вибач! — сказав ображено, хоч трохи непевно місяць, притискаючи до зубів свої тоненькі губи і нервово потер пучками пальців по неголеній бороді. — За мною стоять і ростуть тепер в силу такі почитателі місяця, як Українці! Моя популярність, так сказати, навіть побільшується тепер. Ось, уяви собі, що нову повість-казку Богдана Лепкого „Під тихий вечір“ будуть усі читати тільки до місяця, бо лише при моїм світлі можна побачити її казковість. Пригадай собі, який великий вплив на культ могого обличчя серед жіноцтва мала „Ніч кохання“ Бобинського. Коли ці твори будуть переведені на всі світові мови, тоді... — Місяць не захотів голосно висловити своїх задуманих мрій і тому замовк. Венера у відповідь змирнула його своїм програмним, супружним поглядом і романтичний Місяць, прийняв

— Може... може послухаш, що нового? — І витягнув знід свого сутолуватого сидження пімнягу пражську газету.

української літератури такі нові твори: Велика поема відомого автора українському жіноцтву поема Олеса Бабія "Гуцульський курінь", в якому що Гуцул то Бабій, а що Бабій то воєний герой. Поет Ю. Шкоумелак приніс літературі "Алеву жертву", але не може дочекатися Каїна, який би її видал. Понівиться також велика революційна поема невідомого ще дотепер ширшій публіці автора, яка від своєї всеруйнуючого і неспроможного звісту буде називатися "Прокудина". Цей тип матеріалістичного ідеаліста.

"Спростування. Осми оголоше-
но, що неправдивим є закид, по-
ложення під черепом багатьох до-
щень у Празі під написом "Лажу
штом до легкого слави". Будуть
раїнські концерти в Празі відбу-
ються з одною раз на закид
галеною програмою, а саме: 1.
"Охоронний марш" Шопена — де-
грає славний композитор Н. 2.
"Вірність" Г. Ш. ченка "прочитав"
славний декламатор, директор украї-
нських театрів Н.Н. 3) "Думи про-
зплату України" в 25 кулестях
сисного хову відслідває і відрого-
бандурі славний професор ба-
тими Н.Н. 4) "Український гоша"
стимулює ба славний проф. ба-

